

Stanovisko k materiálu „Návrhy velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace na léta 2016 až 2022“

1. K obálce, Důvod předložení

Žádáme o stažení materiálu, jeho přepracování a nové předložení v souladu s ustanoveními zákona, na které se v důvodu předložení předkladatel sám odvolává.

Odůvodnění: Podle § 7 odst. 5 zákona č. 130/2002 Sb., který je uveden jako důvod předložení materiálu, měl předkladatel postupovat jako při předložení návrhu programu, tj. podle § 5 odst. 2 („Při předložení návrhu projektu velké infrastruktury vládě ke schválení se postupuje obdobně podle § 5 odst. 2 věty první až třetí.“). Postup a termíny podle § 5 odst. 2 zákona („Před předložením prvního návrhu výdajů podle odstavce 1 schvaluje vláda program, který je v kalendářním roce zahajován. Návrh programu zpracuje příslušný správní úřad v souladu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací. Návrh programu předloží zpracovatel k vyjádření Radě pro výzkum, vývoj a inovace.“) ale předkladatel nedodržel, protože zejm.:

- a) zahájení projektů velkých infrastruktur předkladatel navrhuje od r. 2016 a materiál tedy měl předložit v r. 2014 (nejpozději v lednu 2015); **v současné době lze po přepracování materiálu v souladu se zákonem projekty zahájit až od r. 2017;**
- b) materiál nebyl předložen k vyjádření Radě pro výzkum, vývoj a inovace; je **nezbytné doplnit její stanovisko a její případné připomínky vypořádat.**

Zásadní připomínka

2. K části I, bodu III návrhu usnesení vlády

Žádáme o vypuštění bodu III návrhu usnesení vlády a dodržení vládou schváleného objemu výdajů na výzkum MŠMT na léta 2016 až 2018 podle usn. vlády ze dne 23. září 2015 č. 748.

Odůvodnění: V r. 2015 jsou účelové výdaje MŠMT na projekty velkých infrastruktur 796 mil. Kč. Tyto výdaje byly na r. 2016 usn. vlády ze dne 25. 5. 2015 č. 380 zvýšeny na 952 mil. Kč a usn. vlády ze dne 23. 9. 2015 č. 748 dále zvýšeny na 1 252 mil. Kč. Meziroční nárůst výdajů 2016/15 je tedy již nyní 456 mil. Kč, tj. 57 % a dva měsíce poté je MŠMT navrhováno další zvýšení výdajů na 1 536 mil. Kč (var. A), tj. nárůst výdajů 2016/15 ve výši 93 %.

Zásadní připomínka

3. K části I, bodu I návrhu usnesení vlády

Návazně na předchozí připomínku žádáme o přepracování materiálu tak, aby navrhoval jen var. C (tj. velké infrastruktury s hodnocením A1 a A2).

Odůvodnění: Kromě toho, že je tato varianta jediná, která celkově nevyžaduje další navýšení výdajů státního rozpočtu (viz tab. na str. 10-11 části III) s tím, že v r. 2017 budou využity NNV, je princip podpory všech 58 pozitivně hodnocených velkých infrastruktur projektů ve var. A a B zcela nekoncepční. U jiných druhů projektů, ať už programových nebo grantových všech poskytovatelů nejsou nikdy podpořeny všechny doporučené projekty a průměrná míra úspěšnosti se pohybuje kolem 25 %.

Zásadní připomínka

4. K části I, bodu IV návrhu usnesení vlády

Žádáme, aby v r. 2018 nebyla vládě předkládána jakási nespecifikovaná „situační zpráva“, ale aby jí bylo předloženo standardní průběžné vyhodnocení plnění cílů projektů velkých infrastruktur.

Odůvodnění: Jak zákon č. 130/2002 Sb. stanovuje (viz připomínky výše), má MŠMT postupovat obdobně jako u programů výzkumu a vývoje.

Zásadní připomínka

5. K části II, předkládací zpráva

Žádáme o přepracování předkládací zprávy tak, aby odůvodnila jednotlivé body návrhu usnesení vlády a zapracovala přeložené připomínky.

Odůvodnění: Předkládací zpráva nadbytečně podrobně popisuje postup MŠMT a přitom neuvádí ani základní informace o podstatě navrhovaných variant A-C (k bodu I, návrhu usnesení vlády), o jejich zvýšených nárocích na státní rozpočet (k bodu III, návrhu usnesení vlády) atd.

Zásadní připomínka

6. K materiálu jako celku - chybějící údaje

Žádáme o doplnění materiálu ve všech částech o právní rámec, na jehož základě je podpora projektů velkých infrastruktur navrhována.

Odůvodnění: Materiál je nutné doplnit o právní rámec, zejm. z hlediska Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem a Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01).

Zásadní připomínka

7. K materiálu jako celku - chybějící údaje

Žádáme o doplnění materiálu ve všech částech o zajištění projektů velkých infrastruktur z jiných než veřejných zdrojů a o zajištění udržitelnosti činnosti velkých infrastruktur po r. 2020 resp. 2022 (po skončení jejich podpory z OP VVV) s tím, že projekty 100 % závislé na podpoře z veřejných zdrojů státního rozpočtu ČR a ze zdrojů ESIF EU nelze podpořit.

Odůvodnění: U velkých infrastruktur, přestože byly hodnoceny mezinárodními experty, nejsou uvedeny jejich příjmy ani z prostředků Horizon 2020 (popř. dalších, které na rozdíl od ESIF neskončí v r. 2020 resp. 2022), ani z neveřejných zdrojů. Podporovat nyní zvýšenými prostředky projekty velkých infrastruktur s tím, že za pět let budou rozpočtově neudržitelné, je nepřijatelné.

Zásadní připomínka

V Praze dne 26. 11. 2015

Kontaktní osobou pro vypořádání je Ing. Jan Proksch (jproksch@sprc.cz, 225 279 205).